

KONKURENCES PADOME

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ tālr. 67282865 ♦ fakss 67242141 ♦ e-pasts: konkurence@kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr.19

(Prot.Nr.13,3.§)

2014.gada 28.martā

Lieta Nr.483/14/03.02/3

Par tirgus dalībnieku apvienošanu

Par SIA „Bioinvest” un SIA „L&T” apvienošanu

Konkurences padome (turpmāk – KP) 28.02.2014. saņēma ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanu (turpmāk – Ziņojums), SIA “Bioinvest” (turpmāk – Bioinvest) iegūstot izšķirošu ietekmi SIA “L&T” (turpmāk – L&T), savukārt 04.03.2014. KP tika saņemts Ziņojuma pielikums Nr.31.

No Ziņojuma izriet, ka izpildās Konkurences likuma (turpmāk-KL) 15.panta otrās daļas 2.punkta kritērijs (*apvienošanās dalībnieku kopējā tirgus daļa konkrētajā tirgū pārsniedz 40 procentus*), kā rezultātā konkrētā apvienošanās ir paziņojama KP.

Izvērtējot Ziņojumā esošo un papildu iesniegto informāciju, KP secināja, ka sniegtā informācija atbilst Ministru kabineta 29.09.2008. noteikumu Nr.800 “*Kārtība, kādā iesniedz un izskata pilno un saīsināto ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanu*” (turpmāk – Noteikumi Nr.800) prasībām. Pamatojoties uz Noteikumu Nr.800 4.punktu, par pilna Ziņojuma saņemšanas dienu KP noteica 04.03.2014., informējot par to Ziņojuma iesniedzēju.

Izvērtējot Ziņojumā ietverto informāciju, KP

konstatēja:

1. Apvienošanās dalībnieki

[1] SIA “Bioinvest” ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar vienoto reģistrācijas Nr.40003622698, juridiskā adrese Vaļņu iela 5-5, Rīgā, tās galvenie darbības veidi ir citur neklasificētas finanšu pakalpojumu darbības, izņemot apdrošināšanu un pensiju uzkrāšanu, holdingkompāniju darbība.

[2] Vairāk nekā puse Bioinvest pamatkapitāla daļu pieder fiziskai personai G.K. (turpmāk – G.K.).

[3] G.K., kam ir izšķiroša ietekme Bioinvest, ir tieša vai netieša izšķiroša ietekme arī šādos uzņēmumos:

1) SIA “Vides Investīcijas”, kas ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar vienoto reģ.Nr.40103532282, tās galvenie darbības veidi ir konsultēšana komercdarbībā un vadībinībās;

2) SIA Kapitāla Investīcijas”, kas ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar vienoto reģ.Nr.40003926194, tās galvenie darbības veidi ir konsultēšana komercdarbībā un vadībinībās;

3) SIA “Energijas Risinājumi”, kas ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar vienoto reģ.Nr.40003926211, tās galvenie darbības veidi ir konsultēšana komercdarbībā un vadībinībās;

4) SIA “Investīciju Risinājumi”, kas ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar vienoto reģ.Nr.50003733891, tās galvenie darbības veidi ir konsultēšana komercdarbībā un vadībinībās;

5) SIA “Energijas Risinājumi.LV”, kas ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar vienoto reģ.Nr.50003544111, tās galvenie darbības veidi ir centrālo biroju darbība;

6) SIA “Energijas Risinājumi.RIX”, kas ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar vienoto reģ.Nr.40003718848, tās galvenie darbības veidi ir holdingkompāniju darbība;

7) SIA “Jaunā Fabrika”, kas ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar vienoto reģ.Nr.40003541541, tās galvenie darbības veidi ir būvniecības projektu izstrādāšana un central biroju darbība;

8) a/s “Valmieras Enerģija”, kas ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar vienoto reģ.Nr.44103016580, tās galvenie darbības veidi ir tvaika piegāde un gaisa kondicionēšana, siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošana un karstā ūdens piegāde;

9) SIA “Cēsu siltumtīkli”, kas ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar vienoto reģ.Nr.40003007848, tās galvenie darbības veidi ir tvaika piegāde un gaisa kondicionēšana, siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošana un karstā ūdens piegāde;

10) SIA “Biotransform”, kas ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar vienoto reģ.Nr.44103035990, tās galvenie darbības veidi ir būvniecības projektu izstrādāšana;

11) SIA “Jaunā Fabrika ESKO”, kas ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar vienoto reģ.Nr.40103625775, tās galvenie darbības veidi ir inženierdarbības un ar tām saistītās tehniskās konsultācijas, citur neklasificēti profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi, dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība;

12) SIA “Vidzemes Esko 1”, kas ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar vienoto reģ.Nr.40103626944, tās galvenie darbības veidi ir inženierdarbības un ar tām saistītās tehniskās konsultācijas, citur neklasificēti profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi, dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība;

13) SIA “CDzP”, kas ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar vienoto reģ.Nr.44103029458, tās galvenie darbības veidi ir nekustamā īpašuma pārvaldīšana par atlīdzību vai uz līguma pamata, sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana.

[4] G.K. un visas iepriekš minētās sabiedrības (kopā turpmāk – GK grupa), kurās G.K. ir tieša vai netieša izšķiroša ietekme, ir uzskatāmas par vienu tirgus dalībnieku Konkurences likuma 1.panta 9.punkta izpratnē.

[5] Atbilstoši Ziņojumā sniegtajai informācijai kopš 26.02.2014. GK grupas sastāvā nav SIA "Vides pakalpojumu grupa" sakarā ar tās 100% pamatkapitāla daļu atsavināšanu SIA "ZMK investīcijas".

[6] SIA "L&T" ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar vienoto reģ.Nr.40003682818, tās galvenie darbības veidi ir atkritumu savākšana (izņemot bīstamos atkritumus), citas ēku un ražošanas objektu tīrīšanas un uzkopšanas darbības. SIA "L&T" vienīgais dalībnieks, kam tieši pieder 100% SIA "L&T" pamatkapitāla daļas, ir Somijā reģistrēta kompānija "L&T Relations Oy" (reģ.Nr.1000241907), juridiskā adrese Hopeatie 2, P.O. Box 28, FI-00441, Helsinki, Somija.

2. Apvienošanās veids

[7] Saskaņā ar KL 15.panta pirmās daļas 3.punktā noteikto *"tirgus dalībnieku apvienošanās ir (...) tāds stāvoklis, kad viena vai vairākas fiziskās personas, kurām jau ir izšķiroša ietekme pār vienu vai vairākiem tirgus dalībniekiem, vai viens vai vairāki tirgus dalībnieki iegūst (...) tiešu vai netiešu izšķirošu ietekmi pār citu tirgus dalībnieku vai citiem tirgus dalībniekiem"*.

[8] Starp Bioinvest un "L&T Relations Oy" 28.02.2014. noslēgts L&T daļu pārdošanas un pirkuma līgums. Apvienošanās tiks īstenota, atbilstoši minētā līguma noteikumiem Bioinvest (GK grupā ietilpstoša sabiedrība) iegūstot 100% L&T pamatkapitāla daļas, tādējādi GK grupa iegūs izšķirošu ietekmi pār L&T.

[9] Ņemot vērā minēto, konkrētā apvienošanās ir uzskatāma par apvienošanos KL 15.panta pirmās daļas 3.punkta izpratnē, vienam tirgus dalībniekam iegūstot tiešu izšķirošu ietekmi pār citu tirgus dalībnieku.

3. Apvienošanās ietekmētie tirgi un ietekmes novērtējums

[10] Saskaņā ar KL 16.panta trešo daļu KP aizliedz apvienošanos, kuras rezultātā rodas vai nostiprinās dominējošais stāvoklis vai var tikt būtiski samazināta konkurence jebkurā konkrētajā tirgū. Konkurences likuma 16.panta ceturtā daļa nosaka, ka, ja paziņotā tirgus dalībnieku apvienošanās neizraisa šā panta trešajā daļā minētās sekas, KP pieņem lēmumu, ar kuru atļauj apvienošanos.

[11] Saskaņā ar KL 1.panta 4.punktu *"konkrētais tirgus – konkrētās preces tirgus, kas izvērtēts saistībā ar konkrēto ģeogrāfisko tirgu"*. Saskaņā ar KL 1.panta 5.punktu *"konkrētās preces tirgus – noteiktas preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt šo noteikto precī konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības"*. Saskaņā ar KL 1.panta 3.punktu *"konkrētais ģeogrāfiskais tirgus – ģeogrāfiskā teritorija, kurā konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir pietiekami līdzīgi visiem šā tirgus dalībniekiem, un tādēļ šo teritoriju var nošķirt no citām teritorijām"*.

[12] Noteikumu Nr.800 2.punkta izpratnē *"ietekmētais tirgus ir: 2.1.konkrētais tirgus, kurā darbojas apvienošanā iesaistītie tirgus dalībnieki; 2.2.ar konkrēto tirgu, kurā darbojas viens no apvienošanā iesaistītiem tirgus dalībniekiem, vertikāli saistīts tirgus, kurā darbojas cits apvienošanā iesaistīts tirgus dalībnieks"*.

[13] Saskaņā ar Ziņojumā norādīto:

1) GK grupā iesaistīto uzņēmumu darbības veidi ir:

- enerģētikas jomas konsultāciju pakalpojumu sniegšana Latvijas teritorijā;
- elektroenerģijas ražošanas pakalpojumu sniegšana Latvijas teritorijā;
- siltumenerģijas ražošanas pakalpojumu sniegšana Valmieras pilsētas teritorijā;
- inženierdarbību un ar tām saistīto tehnisko konsultāciju pakalpojumu sniegšana Latvijas teritorijā;
- zinātnisko un tehnisko pakalpojumu sniegšana Latvijas teritorijā;
- daudzdzīvokļu namu pārvaldīšanas un apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšana Latvijas teritorijā;
- būvniecības un galdniecības pakalpojumu sniegšana Latvijas teritorijā;
- viesnīcu, semināru un pasākumu telpu nomas pakalpojumu sniegšana Cēsu pilsētā un tās apkārtnē.

2) L&T darbības veidi ir:

- cieto sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšana Latvijas teritorijā;
- ražošanas atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšana Latvijas teritorijā;
- bīstamo atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšana Latvijas teritorijā;
- no atkritumiem atdalīto otrreizējo materiālu tirdzniecības pakalpojumu sniegšana latvijas teritorijā;
- telpu un teritoriju tīrīšanas un uzkopšanas pakalpojumu, t.sk. komerciāla rakstura objektu infrastruktūras uzturēšanas pakalpojumu sniegšana Latvijas teritorijā;
- ar teritoriju uzkopšanu saistītu preču (vides produktu – konteineru) tirdzniecības/nomas pakalpojumu sniegšana Latvijas teritorijā;
- šķidro atkritumu savākšanas un transportēšanas pakalpojumu sniegšana Latvijas teritorijā;
- konfidenciālo dokumentu un preču (piemēram, kontrafakto preču vai tādu, kam beidzies derīguma termiņš) iznīcināšanas pakalpojumu sniegšana Latvijas teritorijā;
- higiēnas materiālu piegādes pakalpojumu sniegšana Latvijas teritorijā;
- sadzīves notekūdeņu, lietusūdens un industriālo kanalizācijas sistēmu tīrīšanas (asemizācijas) pakalpojumu sniegšana Latvijas teritorijā;
- deratizācijas un dezinfekcijas pakalpojumu sniegšana Latvijas teritorijā.

[14] Izvērtējot GK grupā iesaistīto uzņēmumu un L&T darbības veidus, secināms, ka:

1) GK grupā iesaistītie uzņēmumi (SIA “Vidzemes Esko 1” un SIA “CDzP”) darbojas tirgū, kas ir saistīts ar tirgu, kurā darbojas L&T:

- GK grupa sniedz nekustamā īpašuma pārvaldīšanas un apsaimniekošanas pakalpojumus Latvijas teritorijā,
- L&T sniedz ēku un teritoriju tīrīšanas un uzkopšanas pakalpojumus Latvijas teritorijā.

1.tabula

Lielākie (pēc apgrozījuma LVL/EUR) nekustamā īpašuma apsaimniekošanas pakalpojumu sniedzēji 2010.-2012.gadā Latvijā (milj. LVL/EUR)¹

Uzņēmuma nosaukums	2010.gads		2011.gads		2012.gads	
	LVL	EUR	LVL	EUR	LVL	EUR
SIA “Rīgas namu pārvaldnieks”	0		45,243	64,375	41,494	59,041
SIA “Namu apsaimniekošana”	4,310	6,123	5,939	8,450	8,554	12,171
SIA “Daugavpils dzīvokļu un komunālās saimniecības uzņēmums”	4,300	6,118	4,463	6,350	4,373	6,222
SIA “Spēks-R”	2,230	3,173	4,219	6,003	2,239	3,186 ²

¹ Apgrozījums (EUR) aprēķināts, piemērojot Latvijas Bankas noteikto oficiālo kursu 1 LVL = 0,702804 EUR

² Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju 2012.gadā pēc apgrozījuma (LVL/EUR) nav 5 lielāko uzņēmumu skaitā

Privatizējamā SIA "Jūrmalas namsaimnieks"	3,300	4,695	3,614	5,142	3,334	4,744 ³
GK grupa	0,828	1,178	0,961	1,367	1,051	1,495

2.tabula

Lielākie (pēc apgrozījuma LVL/EUR) ēku un teritoriju tīrīšanas un uzkopšanas pakalpojumu sniedzēji 2010. – 2012.gadā Latvijā (milj. LVL/EUR)⁴

Uzņēmuma nosaukums	2010.gads		2011.gads		2012.gads	
	LVL	EUR	LVL	EUR	LVL	EUR
SIA "Anhelika"	1,450	2,063	3,848	5,475	2,182	3,105
SIA "Cleanhouse"	3,230	4,596	3,209	4,566	3,103	4,415
SIA "Impel Serviks" ⁵	2,190	3,116	2,622	3,731	-	
SIA "Dortuar RIL" ⁶	1,110	1,579	1,514	2,154	-	
SIA "North Hub Cleaning Services" ⁷	0		1,438	2,046	-	
SIA "Pilsētas Eko Serviss" ⁸	-		-		3,177	4,520
SIA "SOL Latvia" ⁹	-		-		1,669	2,375
SIA "Alfavilla" ¹⁰	-		-		1,308	1,861
SIA "L&T"	nav datu		2,955	4,205	2,949	4,196

2) ietekmētais konkrētās preces tirgus ir:

- nekustamā īpašuma pārvaldīšanas un apsaimniekošanas pakalpojumu tirgus,
- ēku un teritoriju tīrīšanas un uzkopšanas pakalpojumu tirgus.

3) uzņēmumi, kas sniedz iepriekš minētos pakalpojumus, darbojas visā Latvijas ģeogrāfiskajā teritorijā. Tādējādi ietekmētais konkrētais ģeogrāfiskais tirgus ir Latvijas Republikas ģeogrāfiskā teritorija.

[15] Izvērtējot 1. un 2.tabulā esošos datus, KP secina, ka apvienošanās neietekmēs:

1) nekustamā īpašuma apsaimniekošanas pakalpojumu tirgu Latvijas teritorijā, jo GK grupā iesaistīto uzņēmumu tirgus daļa nekustamā īpašuma apsaimniekošanas pakalpojumu tirgū Latvijas teritorijā pēc apvienošanās nepalielināsies. Nekustamā īpašuma apsaimniekošanas tirgū darbojošos lielāko (pēc apgrozījuma) tirgus dalībnieku tirgus daļas (ja tādas tiktu noteiktas, pamatojoties uz datiem par uzņēmumu apgrozījumu) ievērojami pārsniedz GK grupā iesaistīto uzņēmumu tirgus daļu;

2) ēku un teritoriju tīrīšanas un uzkopšanas pakalpojumu tirgu Latvijas teritorijā, jo L&T tirgus daļa minētajā tirgū nepalielināsies, GK grupā iesaistītajiem uzņēmumiem iegūstot L&T. Ēku un teritoriju tīrīšanas un uzkopšanas pakalpojumu tirgū darbojas vairāki tirgus dalībnieki, kuru tirgus daļas (ja tādas tiktu noteiktas, pamatojoties uz datiem par uzņēmumu apgrozījumu) līdzinās L&T tirgus daļai.

³ Skat. iepriekš

⁴ Apgrozījums (EUR) aprēķināts, piemērojot Latvijas Bankas noteikto oficiālo kursu 1 LVL = 0,702804 EUR

⁵ Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju 2012.gadā pēc apgrozījuma (LVL/EUR) nav 5 lielāko uzņēmumu skaitā

⁶ Skat. iepriekš

⁷ Skat. iepriekš

⁸ Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju 2010., 2011.gadā pēc apgrozījuma (LVL/EUR) nav 5 lielāko uzņēmumu skaitā

⁹ Skat. iepriekš

¹⁰ Skat. iepriekš

[16] GK grupā iesaistīto uzņēmumu un L&T darbības virzieni nepārklājas, viena apvienošanās dalībnieka sniegtie pakalpojumi nav aizvietojami ar otra tirgus dalībnieka sniegtajiem pakalpojumiem. GK grupai iegūstot izšķirošu ietekmi pār L&T, viens tirgus dalībnieks nomainīs otru, nemainīsies tirgus daļas nevienā konkrētajā tirgū, jo GK grupas uzņēmumi un L&T darbojas atšķirīgos konkrētajos tirgos.

[17] Ņemot vērā iepriekš lēmumā konstatētos apstākļus, KP secina, ka apvienošanās rezultātā būtiski nesamazināsies konkurence, kā arī neizveidosies vai nenostiprināsies dominējošais stāvoklis jebkurā konkrētajā tirgū, kurā darbojas apvienošanās dalībnieki.

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 5.punktu, 15.panta pirmās daļas 3.punktu, 15.panta otrās daļas 2.punktu un otrās divi prim daļas 1.punktu, 16.panta pirmo un ceturto daļu, Konkurences padome

nolēma:

atļaut apvienošanos, kuras rezultātā SIA “Bioinvest” iegūst izšķirošu ietekmi SIA “L&T”.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētāja

S.Ābrama